

Nieuwsbrief voor alle waterliefhebbers in Hengelo en omgeving | Uitgave van de gemeente Hengelo en waterschap Regge en Dinkel

WATERSPEKTAKEL TUINDORPBAD

De wijk het Tuindorp bestaat 100 jaar! Dat wordt natuurlijk gevierd. Het hele jaar zijn er feestelijke activiteiten voor en door de bewoners van de mooiste wijk van Nederland. Het eerste weekend van september, het laatste van de zomervakantie, is er drie dagen lang feest bij de fraaie Tuindorpvijver. Zaterdag 3 september is er een ouderwetse zeskamp op, in en rond het Tuindorpbad. Jong en oud, man en vrouw, gaan in teams met elkaar de strijd aan op een spekgladde waterglijbaan, een stormbaan of een buikschuifbaan. Het waterspektakel vindt plaats tussen 15.00 en 18.00 uur, toeschouwers en aanmoedigers zijn welkom. Het winnende team ontvangt een fantastische prijs: een ballonvaart vanaf Tuindorp. Meer informatie over het waterspektakel en andere activiteiten is te vinden op: www.tuindorp.com.

WET (Water Energie Twente)

Dit jaar is in gemeente Hengelo gestart met het educatieplan WET. WET staat voor Water Energie Twente. In WET werken de gemeenten Hengelo, Enschede en het Waterschap Regge en Dinkel samen. Met WET willen de deelnemende gemeenten alle inwoners, dus ook schoolkinderen, met water en energie in aanraking brengen.

Basisscholen kunnen met lessen en activiteiten op het gebied van water en energie punten (WET-jes) sparen voor leuke educatieve prijzen. Daarnaast gaat voor het voortgezet onderwijs Scholen Voor Duurzaamheid draaien. Verder is voor alle inwoners een breed scala aan activiteiten toegankelijk, zoals wandelingen, museumbezoeken, fietstochten enzovoort. De activiteiten voor het onderwijs beginnen na de zomervakantie.

Koekoeksteen behouden als unieke grensmarkering

In het grensgebied van Enschede en Hengelo wordt het re-integratiegebied Kristalbad aangelegd. De Stichting Historische Sociëteit Enschede-Lonneker hoorde ervan en vroeg zich af of men bij het waterschap wel wist dat daar een bijzondere grenssteen ligt, een zogenoemde markesteen. Voor de zekerheid maar even aan de bel getrokken, zo vertelt Harry van der Sleen, de voorzitter van de loakstenencommissie van de Stichting Historische Sociëteit Enschede-Lonneker.

Twentse historie

Even een korte duik in de Twentse geschiedenis. Harry van der Sleen: 'Met name Oost-Nederland kende ongeveer vanaf het jaar 1000, marken, gemeenschappelijke landbouwgronden. In de tweede helft van de negentiende eeuw zijn die opgeheven en voornamelijk verkocht aan de boeren die in het gebied woonden. De grenzen van die markegronden werden met stenen aangegeven, de zogenoemde markestenen.'

'Het project Kristalbad doorsnijdt de oude grens tussen de twee marken Tweekelo en Drienerlo, vlakbij de huidige grens tussen Hengelo en Enschede.

De grens in dit gebied is een uniek dijklichaam en de Koekoeksteen markeert deze grens. De steen is een rijksmonument en staat te boek onder nummer 46596. De naam Koekoeksteen komt waarschijnlijk van de naam van de dichtstbijzijnde boerderij. Deze boerderij is, denken we, verdwenen toen het kanaal gegraven werd. De steen wordt ook wel Broeierdsteen genoemd.'

Leuk weetje

Loaksteen-markesteen? Hoe zit dat? Harry van der Sleen: 'Loaksteen is het Twentse woord voor laaksteen. Het woord 'laak' betekent onder meer grensscheiding en zie je terug in sommige achternamen zoals: ter Laak, van Laak of Lakerink. Maar ook in het woord 'laakbaar' wat afkeurenswaardig betekent, ofwel: je overschrijdt een grens.'

Oorspronkelijke plek

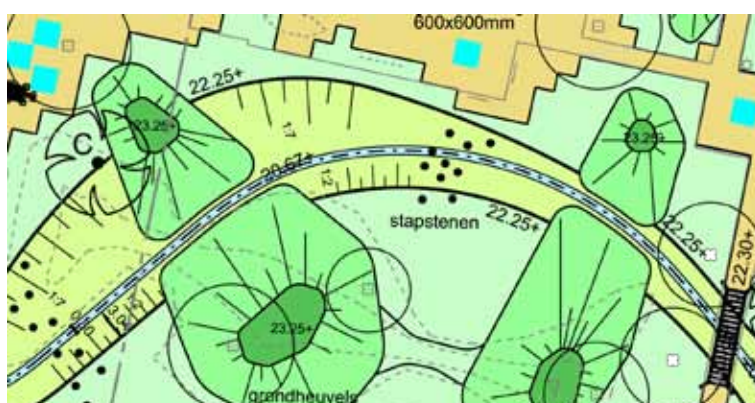
'Bij het waterschap had men wel gehoord van deze steen, maar men bleek over andere coördinaten ervan te beschikken. We zijn gezamenlijk gaan kijken hoe de situatie precies was. Gelukkig heeft men bij het waterschap voldoende historisch besef en wordt de steen behouden en weer geplaatst op zijn oorspronkelijke plek, namelijk boven op dijk. Daar was hij namelijk vanaf gerold. Wat we wel jammer vinden, is dat het dijklichaam doorsneden gaat worden met watergangen. Wij hadden graag rioolbuizen gehad, maar dat was niet mogelijk. Na goed overleg worden deze watergangen nu wel zo smal mogelijk.'

'Gelukkig heeft het waterschap historisch besef'

sppronkelijke plek, namelijk boven op dijk. Daar was hij namelijk vanaf gerold. Wat

Elsbeek terug in Driene

De laatste stappen worden gezet naar de uitvoering van het project 'Elsbeek terug in Driene'. De eerste maanden van dit jaar hebben gemeente en waterschap het definitief schetsontwerp technisch en inhoudelijk uitgewerkt naar het

definitief ontwerp. Dit is in het voorjaar vastgesteld. Momenteel worden de vergunningen aangevraagd en de bestekstekeningen afgerond. Bestekstekeningen zijn gedetailleerde tekeningen die de basis vormen voor het werk dat de aannemer moet doen. De aanbesteding zal naar verwachting net na de bouwvakantie worden gedaan. De uitvoering start in het najaar. De precieze startdatum en met welke werkzaamheden er wordt begonnen, wordt binnenkort bekendgemaakt.

TREK ER OP UIT!

Enkele tips voor uitstapjes die natuurlijk met water te maken hebben.

Fietsen langs bekend en onbekend water

Vanaf het Centrum voor Natuur- en Milieu Communicatie bij de kinderboerderij aan de Van Alphenstraat beginnen drie fietsroutes. De routes (Oost en West, Stad en Haven, Noord en Oost) voeren u langs bekende, maar ook minder bekende waterplekken in Hengelo. De kortste route duurt circa anderhalf uur en de langste drie uur. U vindt de routes op: www.hengeleau.nl.

Zwemmen in het Tuindorpbad

Mooi weer? Neem eens een koele duik midden in uw eigen stad: in het Tuindorpbad. In de zomervakantie geopend van maandag t/m vrijdag van 10.00-18.00 uur en zaterdag en zondag van 10.00 t/m 17.00 uur. Zie voor entreprijzen en meer informatie: www.tuindorpbad.nl.

Aqua Musica Twente

Elke vrijdagavond tegen zonsondergang is er de show Aqua Musica Twente. Verlichte fontein worden in beweging gebracht door het ritme van fraaie melodieën. Zo ontstaat er een spetterend en kleurrijk schouwspel. De shows zijn in het FBK-stadion en tot en met vrijdag 23 september te zien. Op de laatste vrijdag is er een meezingfestival met het waterorgel. De entree is gratis.

Het beekbeleefpad 'Water op het Spoor' is een educatief activiteitenpad langs een van de Hengelose stadsbeken en gericht op kinderen tussen de 9 en 13 jaar. Onder begeleiding van een leerkracht en enkele begeleiders wandelen scholen in kleine groepjes langs de beek en voeren op elf plekken opdrachten uit aan de hand van het waargebeurde (deels geromantiseerde) historische verhaal rondom Wessel Maats en Geesje Lansink. De wandeling voert langs een van de vroegere waterlopen van de stadsrand tot in het stadscentrum. De historie biedt vele aanknopingspunten met de huidige waterproblematiek en het waterbeleid voor de toekomst. De kinderen leren wat het belang is van de stadsbeken voor natuur en milieu en de historische betekenis van de beken voor de stad.

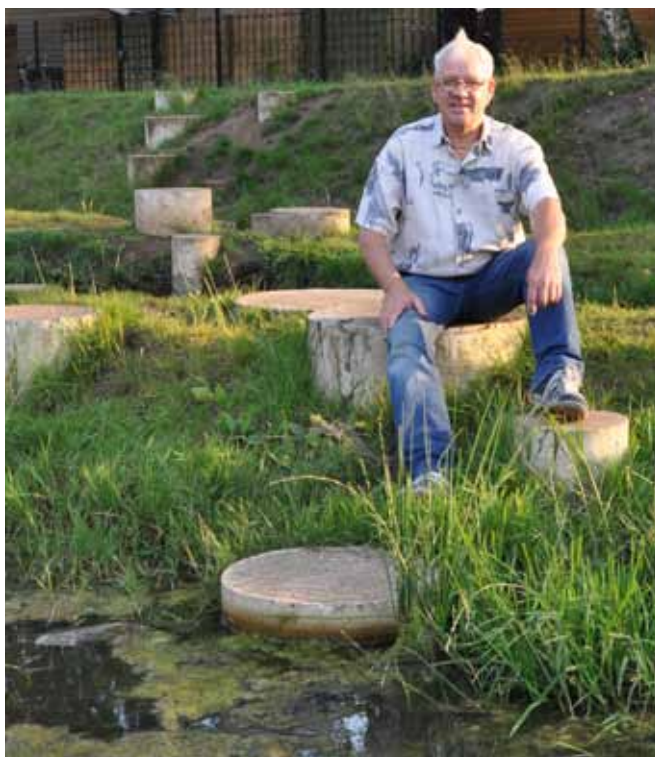
Daarnaast leren ze ook samen te werken. De route is vanaf komend schooljaar beschikbaar voor scholen in Hengelo via het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie. Het beekbeleefpad Water op het Spoor is onderdeel van WET en levert scholen 2 WET-jes op.

HET BEEKBELEEFPAD 'Water op het spoor'

Foto: It's a Léonie photography – Léonie Vaarhorst

WAT VINDT...

... Henk van de Wetering, bewoner van de Berflo Es, van de stapstenen in de Berflobek bij de Alexanderstraat? 'In 2004 heb ik met de 'Proclamatie ter bevrijding van de Berflobek' aandacht gevraagd voor de Berflobek. Deze beek, die zo'n belangrijke rol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van Hengelo, was misbruikt, weggestopt en vervuild. Men had de beek de rug toegekeerd. Gelukkig werd mijn roep gehoord. Er kwam aandacht voor de beek. De beek werd weer bij de buurt betrokken. Het opknappen van dit stukje Berflobek en de aanleg van de stapstenen is het begin van een autoluw gebied en beekparkje dat hier komt. De kinderen vinden het hier prachtig. Vooral voor hen vond ik het belangrijk dat de beek in ere werd hersteld. Kinderen vinden water geweldig en moeten leren er mee om te gaan. De volwassenen in de buurt koesteren de beek. Ze spreken elkaar er op aan als het gebied rommelig wordt of als er hondenpoep ligt. Ik hoop dat er straks nog veel van deze mooie plekjes bijkomen. Waar mensen kunnen samenkomen, waar ik kan spelen met mijn band Holland Hallal. Waar noaberschap ontstaat. Gewoon weer een beetje van die oude jaren zestig sfeer terug.'

Kristalbad volop in uitvoering

Van het waterbergingsgebied Kristalbad is het zuidelijk deel tussen de spoorlijn en het Twentekanaal volop in uitvoering.

De contouren van de unieke ruimtelijke inrichting van dit gebied, de zogenoemde streepjescode, worden al zichtbaar. Na de zomervakantie zal het zuidelijk deel van Kristalbad volledig zijn ingericht, met onder meer twee uitkijktorens, een wandelpad om het gebied en vlonders. Bezoekers zijn vanaf september van harte welkom.

Nominatie Gouden Piramide

Het project Kristalbad is een van de vijf genomineerden voor de Gouden Piramide 2011, de jaarlijkse rijksprijs voor inspirerend opdrachtgeverschap. Het thema van dit jaar is gebiedsontwikkeling. Er is een integraal ontwerp ontwikkeld waarin alle doelstellingen zijn opgenomen. In het najaar vindt de prijsuitreiking plaats.

Colofon

Deze nieuwsbrief is in Hengelo af te halen bij de Gemeentewinkel in het stadhuis, bij het Informatiecentrum Hart van Zuid en bij de bibliotheek. In Almelo is de nieuwsbrief af te halen bij de publieksbalie van het waterschap Regge en Dinkel (Kooikersweg 1, Almelo). Hengel'eau, een gezamenlijke uitgave van gemeente Hengelo en waterschap Regge en Dinkel, is een digitale nieuwsbrief met een gelimiteerde geprinte oplage.

Kijk op www.hengel'eau.nl voor meer info.

Tekst: Teksbureau Tussenhaakjes, Hengelo

**Samenwerken
aan water
in Hengelo**